

I. Otázky k dielu „19. storočie“

(v poradí okrajových čísel skripta)

A. Štáty (Rz 001–024)

- 001 Krátko opíšte príčiny, priebeh, účinok Veľkej francúzskej revolúcie.
Francúzi oslavujú 14. júla svoj národný sviatok. Prečo?Poznáte národné sviatky iných štátov?
- 002 Čo sa spája s menom Napoleon Bonaparte?
Aký cieľ spĺňajú takzvané koalíčné vojny?
Čo bol podstatný obsah takzvaného základného uznesenia ríšskej deputácie??
Od kedy a do kedy boli v Svätej ríši rímskej duchovné kniežatstvá? A čo sa rozumie pod cirkevným štátom?
- 003 1804boli dve cisárske korunovácie.Ktoré udalosti sa tým myslia?
Čo bol Rýnsky spolok?
Ako došlo k zániku Svätej ríše rímskej? Seit wann bestand es?
Ktoré krajiny zahrnovalo vtedajšie Rakúske cisárstvo?
Celkom všeobecne: Ktoré cisárstva sa vyskytovali v dejinách?
Po bitke pri Slavkove 1805 došlo k slávnemu uzavretiu mieru: Kde sa uskutočnil a čo bol jeho podstatný obsah?
- 004 Ako prišlo k ukončeniu Napoleonovej vlády?
Wie wurde die Nachfolge nach Napoleon I. geregelt?
Jeden z následkov napoleónovej doby bolo prebudenie/posilnenie nacionalizmu. Čo sa pod tým rozumie a ako vplývali tieto prúdy/vplyvy na nasledujúcu dobu?
- 005 Ktorá epocha sa nazýva: „Predmarcové obdobie“, a ako sa dá duchovne/ politicky/umelecky charakterizovať?
Novousporiadanie(znovuusporiadanie) Európy sa vytvorilo na Viedenskom kongrese.
Vymenujte niektoré jeho výsledky z teritoriálneho, politického a právneho hľadiska.
Čo bol Nemecký spolok? Ktoré štáty doňho patrili, a ako bol organizovaný?
Vymenujte niektoré teritoriálne zmeny v európe medzi 1814/1815 a 1848!
- 006 Čo bola svätá aliancia, a akú politiku sledovala/podporovala?
Čo sa rozumie pod spolkovou intervenciou, a čo pod spolkovou exekúciou?
- 007 Kde a kedy sa manifestovalo v 19. storočí národnoštátne hnutie?
- 008 Švajčiarske kantóny sa najprv spojili do jedného spolkového štátu, potom do štátneho zväzku. Čo znamenajú tieto pojmy?
- 010 Opíšte priebeh revolúcie v roku 1848 v Rakúsku!
Ktorá je prvá konštitučná ústava pre Rakúsko? Bola v platnosti?
Aký cieľ sledovala Paulskirchenversammlung vo Frankfurte nad Mohanom?
Čo sa rozumie pod pojmom veľkonemecké a malonemecké riešenie?
Čo sa rozumie pod monokraticky, čo pod kolegiálne organizovanou Behörde? Príklady!
Výhody, nevýhody?
- 011 V krátkosti opíšte ústavno-právne postavenie Maďarska v habsburskej monarchii, vzhľadom na revolúciu v roku 1848!
Čo sa rozumie pod oktrojovaná ústava? Príklady!
- 012 Udadte prehľad rakúskych ústav, takzvané Verfassungsexperimente od 1848 do 1867!

- Čo sa rozumie pod neoabsolutizmom? Aké postavenie malo Maďarsko v tomto čase?
 Čo sa rozumie pod pojmom konkordát? Príklady!
- 013 Ako došlo k štátoprávnej dohode Talianska?
- 014 Čím bola viedenská politika nútená vklízuť do konštitucionálnych koľají/ smerov? A kedy a kde sa to stalo?
- 015 Čo bol Severonemecký spolok?
- 016 Čo sa rozumie pod rakúsko-uhorským vyrovnaním? Wie kam er zustande, a čo bol jeho podstatný obsah?
- 018 Z čoho pozostáva, z formálneho hľadiska, Decembrová ústava 1867?
- 020 Ako prišlo k založeniu takzvanej druhej nemeckej (cisárskej) ríše?
- 021 Čo sa rozumie pod pojmom imperializmus?
 Čo sa rozumie pod pojmom kolonializovanie?
- 022 Jedným z hlavných problémov habsburskej monarchie bola národnostná otázka. Čo sa pod tým rozumie, a aké pokusné riešenia poznáte?
- 023 Do akej hĺbky bola dvojité monarchia Rakúsko-Uhorsko zahnutá v Balkánskej otázke?

B. Základné štruktúry (Rz 025–036)

- 025 Čo sa rozumie pod štátnym zriadením absolutizmu?
 Čo sa rozumie pod štátnym zriadením konštitucionalizmu?
 Za materskú krajinu konštitucionalizmu je považované Anglicko. Prečo?
 Kde v Európe sa nachádzajú najskoršie ústavné listiny prípadne návrhy ústavných listín?
- 026 O čo išlo v takzvanom hannoverskom ústavnom konflikte?
- 027 Čo sa rozumie pod základným katalógom práv?
 Čo sa rozumie pod súdnym dvorom verejného práva?
- 028 Čo sa rozumie pod princípom del'by moci??
- 029 Čo sa rozumie pod nezávislosťou justície?
 Ako sa dosiahlo v konštitucionálnom štáte zákonodarstvo?
 Čo je absolútne veto, čo suspenzívne veto?
- 030 Čo sa rozumie pod dvojkomorovým systémom? Výhody, nevýhody?
 Čo je konštitučný ríšsky snem? Príklad(y)!
- 031 Ktoré elementy/prvky vykazuje demokratické volebné právo?
 Ako môže byť obmedzená rovnosť a / alebo všeobecnosť volebného práva?
- 032 Krátko opíšte vývoj volebného práva žien!
- 033 Čo sa rozumie pod voľným mandátom poslancov?
 Z čoho pozostáva imunita poslancov? Aký má účel?
- 034 Čo bolo zákonné nariadenie za výnimočného stavu (núdzové nariadenie)? Kedy hralo toto nariadenie rolu?
- 035 Z čoho pozostáva ministerská zodpovednosť?
- 036 Akému účelu slúži (l) štátny súd (štátny súdny dvor)? Príklady!

C. Právna kultúra (Rz 037–053)

- 037 Z čoho pozostáva exegéza (metóda exegézy) právnej vedy? Kto boli jeho najdôležitejší predstavitelia v Rakúsku?
- 038 Čo sa rozumie pod autentickou interpretáciou?

- 039 Aké boli základné črty tereziánskej študijnej reformy, ktorá pretrvávala do roku 1848?
- 040 Kto sa pokladá za zakladateľa historickej školy práva?
- 041 Ako sa stavia (správa) historická škola práva k myšlienke kodifikácie?
- 042 V priebehu 19. storočia dochádza k „rozpolteniu“ medzi romanistami a germanistami. Do akej miery?
- 043 Čo bola pojmová právna veda?
- 044 Čo sa myslí pod právnym pozitivizmom?
- 045 Čo sa rozumie pod kodifikáciou?
Aké kodifikácie v Nemecku poznáte?
- 046 Čo viete o švajčiarskom obchodnom zákonníku?
- 047 Uvedte krátky prehľad o vzniku a vývoji ABGB!
Aké rakúske kodifikácie okrem ABGB poznáte?
Aký bol cieľ thunskej študijnej reformy?
Aké boli parciálne novely k ABGB? Ako boli prijaté do platnosti? Wie wurden sie in Kraft gesetzt?
- 049 Aké postoje presadzovala pojmová právna veda?
- 051 Aký koncept práva, teda jeho vzniku podporoval (zastával) Rudolf von Jhering?
- 052 Čo sa rozumie pod jurisprudenciou záujmov?

II. Otázky k časti: „20. storočie“

A. Štáty (Rz 054–074)

- 054 Aké sily bojovali proti sebe v prvej svetovej vojne?
Aká bola príčina pre vypuknutie prvej svetovej vojny?
Čo bolo „14 bodov“?
Čo podnikol cisár Karol I v roku 1918, aby udržal rakúsko-uhorskú monarchiu?
- 055 Čo boli parížske predmestské zmluvy?
Ktoré nové štáty vznikli po 1918? Hlavne čo bol SHS – štát?
Ktoré štátne zriadenie (formu) si zvolilo (podporovalo) Rakúsko po prvej svetovej vojne?
Akú Maďarsko?
Čo je Spoločnosť národov?
Ktorí monarchovia museli v priebehu prvej svetovej vojny odstúpiť?
- 056 Ako vzniklo Československo 1918?
Čo bola Podkarpatská Rus?
Kedy a kým bola uzavretá prvá československá ústava?
Aký význam mali pre ČSR zmluvy so St. Germain a Trianonom?
- 057 Čo bola Februárová revolúcia 1917?
Čo bola októbrová revolúcia 1917?
Ako vzniklo Sovietsky zväz?
Kde v Európe vznikli po roku 1918 komunistické režimy? Ako dlho boli v platnosti?
- 058 Kedy dosiahla Britská koloniálna ríša svoju najväčšiu rozlohu?

- Prečo sa Veľká Británia dlho vyhýbala vojenskému sporu s národnosocialistickým Nemeckom?
 Kedy dosiahlo Írsko svoju nezávislosť?
- 059 Čo bola Weimarská republika?
 Akú pozíciu mal ríšsky prezident vo weimarskej ríšskej ústave?
 Čo bolo „Spartakovo povstanie“? Čo bol „Hitlerov puč“?
 Čo viete o zložení politických strán nemeckého ríšskeho snemu pred rokom 1933?
- 060 Ako dosiahol Hitler moc v Nemecku?
 Čo bol takzvaný „Pruský úder“ (Preußenschlag)?
 Čo bolo nariadenie po požiari ríšskeho snemu?
 Aký význam mali ríšskonemecké splnomocňovacie zákony 1933?
- 061 Kde v Európe vznikli po roku 1918 autoritatívne a / alebo fešistické režimy?
 Ako dosiahli fašisti moc v Taliansku?
 Čo viete o španielskej občianskej vojne?
 Čo bol rakúsky stavovský štát?
- 062 Ako sa dosiahlo pripojenie Rakúska na nemeckú ríšu?
 Čo bola mníchovská konferencia?
 Čo bol „Protektorát Čechy a Morava“?
 Prečo sa rozpútala druhá svetová vojna?
- 063 Kedy bol podporovaný fašistický režim v Taliansku?
 Aký význam mala konferencia z Potsdamu 1945?
 Čo bol „posun Poľska na západ“?
 Čo boli Norimberské procesy?
- 064 Kde ležia začiatky európskej integrácie?
- 065 Čo bolo Paneurópske hnutie?
 Aké ciele sledoval Aristide Briand v medzivojnovom období?
- 066 Čo bola „Studená vojna“?
 Čo bola „Železná opona“?
 Čo sa rozumie pod prvým, druhým a tretím svetom?
- 067 Kedy bolo založené OSN? Ktoré orgány OSN poznáte?
 Ktoré štáty boli, sú členmi bezpečnostnej rady OSN?
 Kedy a akým spôsobom vstúpilo Nemecko do OSN?
- 068 Opíšte situáciu Anglicka a Francúzska po roku 1945!
- 069 Čo je Spojenecká kontrolná rada?
 Čo bola Sovjetska okupačná zóna „SBZ“? Čo bola „Bizónia“?
 Ako vznikla Spolková republika Nemecko?
 Ako vznikla Nemecká Demokratická Republika?
 Čo viete o medzinárodnoprávnom postavení Berlína po 1945?
- 070 Čo bol Marshallov plán?
 Čo bolo OEEC (Organisation for European economic cooperation)? Ktoré štáty sa ho zúčasnili?
 Čo bol COMECON?
 Do akej miery zaujala Juhoslávia zvláštnu pozíciu po roku 1945 v Európe?

- 071 Akú požiadavku nastolil Churchill vo svojom príhovore v Zurichu v roku 1946?
Čo je Rada Európy?
- 072 Čo bol Schumanov plán?
Ktoré štáty tvoria Európske spoločenstvo pre uhlie a oceľ?
Aké orgány obsahuje Európske spoločenstvo pre uhlie a oceľ?
Čo bol Vysoký úrad a aké mal kompetencie?
- 073 Čo bolo Európske obranné spoločenstvo?
Čo bola Západoeurópska únia?
Kedy skončil okupačný štatút spolkovej republiky Nemecko? Akú mali pritom výhradu?
- 074 Čo bol Varšavský pakt?
Aký význam mala Stalinova smrť pre „Východný blok“?
Ako došlo k ukončeniu obsadenia Rakúska spojencami?

B. Základné štruktúry (Rz 054–100)

- 075 Aké štátne formy/ zriadenia rozlišoval Aristoteles?
Aký význam malo slovo „Demokracia“ v antike? Aký význam má dnes?
- 076 Akú predstavu štátu zastupoval Marsilius z Paduy?
Prečo odmietol Thomas Hobbes demokraciu?
Mali stredoveké mestské štáty demokratickú ústavu?
- 077 Čím sa odlišuje náuka/ učenie o spoločenskej zmluve pri Rousseauovi oproti Hobbesovej a Lockovej náuke?
Môže byť suverenita podľa Rousseaua prenesená na vládcu? Môže byť prenesená na parlament?
- 078 Aký význam mala ústava USA pri vývoji myšlienky demokracie?
Čo boli Listy federalistov?
Do akej miery sa rozlišovali učenia Rousseaua od moderného ponímania demokracie?
- 079 V čom videli teoretici demokracie 19. storočia najväčšiu výhodu demokracie?
Do akej miery môže podľa Johna Stuarta Mill jestvovať demokracia tyrania?
Akú hodnotu má demokracia pre Hansa Kelsena?
- 080 čo sa rozumie pod parlamentnou monarchiou?
Čím sa rozlišuje republika od monarchie?
V ktorých oblastiach sa podobajú konštitučné a demokratické ústavy?
- 081 Kde sú dnes ešte priame demokracie?
Aká problematika sa spája s ľudovým hlasovaním?
V ktorých prípadoch sa mohlo v ČSR zdržať ľudového hlasovania?
- 082 Čo je parlamentná demokracia?
Čo sa rozumie pod „nepriamou reprezentatívnou legitimáciou“?
- 083 Aké právne postavenie mala vláda vo Veľkej Británii?
Ktorému typu ústavy sa približovala československá ústava 1920?
Aký význam mal demokratický princíp pri náuke o delbe moci?
Čo je konštruktívny prejav nedôvery?
- 084 Čo je prezidentská demokracia? Uveďte príklady!
S akým odôvodnením požadoval Max Weber prezidentskú demokraciu?

- Charakterizujte demokratický systém Rakúska po novelizácii ústavy 1929!
- 085 Ktoré prvky sú typické pre demokratické volebné právo?
Môže byť volebné právo niekedy skutočne všeobecné? Zdôvodnite svoj názor!
Čo viete o zavedení volebného práva pre ženy?
Aký význam mal princíp tajnosti vo voľbách?
- 086 Čo znamená princíp rovnosti volebného práva?
Ako fungoval väčšinový volebný systém?
Ako fungoval pomerný volebný systém?
Akým spôsobom sa pokúšajú moderné ústavy, vyrovnáť isté výhody a nevýhody volebného systému?
- 087 Aký význam majú politické strany v demokratickom zriadení?
A tvrdí: „Naši poslanci sú volení nepriamo, pretože mi volíme len strany a nie samotných poslancov!“ Čo by ste mu odvetili?
Čo je tlak klubu?
- 088 Čo bola diktatúra proletariátu?
Ako sa označuje momentálny stav štátov vedených komunistickými stranami?
Čo bola Socialistická zjednotená strana Nemecka?
- 089 Akú vonkajšiu formu mali socialistické ústavné listiny?
Prečo dostali socialistické štáty v 1960 a 1970 rokoch nové ústavy?
- 090 Popíšte vzťah medzi ústavným právom a ústavnou skutočnosťou v socialistických štátoch!
Aký politický význam mali socialistické ústavné listiny?
Čo sa rozumie pod pojmom „socialistická zákonnosť“?
- 091 Poznali socialistické štáty princíp delenia moci?
Ktoré socialistické štáty boli organizované ako federálne štáty?
Kde sa tvorila výkonná moc v socialistických štátoch?
- 092 Čo sa rozumie pod systémom rád?
Opíšte výhody a nevýhody princípu viazaných mandátov!
- 093 Čo myslel Marx pod výrobnými prostriedkami?
Čo boli kolchosy? Čo boli sovchosy?
- 094 Aké pokusy skrýva pokus, definovať fašizmus?
Ako definovala fašizmus komunistická internacionála?
Aké európske strany boli považované za fašistické?
- 095 Vymenujte charakteristické znamky fašizmu!
Aké druhy antisemitizmu poznáte?
- 096 Ako popisuje Carl Schmitt národno- socialistický štát?
Popíšte vzťah medzi štátom a (politickou) stranou v národno- socialistických štátoch!
Aký význam malo vybudovanie ríšskych krajov v národno- socialistických štátoch?
- 097 Čo bola náuka o objektívnych národných znakoch?
Čo boli Núrnburské rasové zákony?
Čo bola konferencia vo Wannsee?
Je antisemitizmus typický pre fašistické hnutia?
- 098 Aký význam malo ľudové hlasovanie v národno- socialistických štátoch?
Kto bol vo fašistickom ponímaní nositeľ „vôle ľudu“?

- Ktoré úrady držal Hitler vo svojej moci?
099 Do akej miery bol národno- socialistický štát totalitný režim?
Ktoré paramilitantné spolky fašistických strán poznáte?
Aký význam malo etablovanie fašizmu do hospodárstva?
100 Dodržiaval národný socializmus princíp právneho štátu?
Čo označuje pojen dvojštát?
Čo bol ľudový súdny dvor?

C. Právna kultúra (Rz 101–111)

- 101 Vymenujte predstaviteľov čistej právnej vedy!
Kde a kedy bola čistá právna veda založená?Kde má význam ešte aj dnes?
102 Aké poznávaco- filozofické prúdy výrazne ovplyvnili čistú právnu vedu?
Aké vzťahy jestvujú podľa Kelsena medzi „byť“ a „mať“?
Ako sa dosahuje podľa Merkla presvedčenie o právnych normách?
Ako definuje čistá právna veda štát?
103 Aký význam má základná norma v Kelsenovom učení?
Musí byť podľa čistej právnej vedy právny poriadok efektívny, aby bol braný do úvahy ako platný?
Popíšte vzťah práva a morálky z pohľadu čistej právnej vedy!
Ktoré hlavné body kritiky čistej právnej školy poznáte?
104 Ktoré právnoteoretické práce Karla Marxa poznáte?
105 Porovnajte filozofiu dejín Marxa s Hegelovou!
Čím bol podľa Marxa určený priebeh dejín?
Opíšte historickú následnosť spoločenských foriem/ zriadení po Marxovi!
106 Ako popisuje Marxizmus právo občianskej spoločnosti?
107 Aká rola by mala prislúchať právu v socialistických štátoch?
Akú požiadavku vyzdvihovali katedroví socialisti?
108 Čo viete o vzniku sovjetsko- ruského občianskeho zákonníku?
Čo viete o občianskom zákonníku DDR?
Aký význam mali socialistické zákonníky pre súkromnoprávne spoločenské poriadky ČSR, Maďarska a Poľska?
109 Čo bola Kielska škola?
Ako reagoval Hans Kelsen, ako Carl Schmitt na prevzatie moci národnými socialistami?
110 Čo bola neohraničená interpretácia?
Popíšte vzťah právneho učenia národného socializmu k záujmovej jurisprudencii!
Popíšte vzťah právneho učenia národného socializmu k právnemu pozitivizmu!
Čo je Ratbruchovo pravidlo?
111 Čo bola akadémia pre nemecké právo?
Čo viete o nemeckom manželskom zákone 1938?